

На стр. 4

Днес в броя

Държавата инвестира в професионалното образование

На стр. 7

Проф. д-р инж. Иван Марков, ректор на УАСГ: Скоро ще се усети острата липса на инженерни кадри в пътното строителство

На стр. 19

Институтът по математика и информатика е единственият в рамките на БАН, който има секция за образование, казва неговият директор **акад. Веселин Дренски**

www.cansportbg.com
office@cansportbg.com

МебелиКАН

02 920 8888; 032 643 382;
082 823 844; 046 667 900

ЦЯЛОСТНО ОБЗАВЕЖДАНЕ НА УЧИЛИЩА

25 години

ВАРНЕНСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
ЧЕРНОРИЗЦИ ХРАБЪР

Духовен център с бъдеще

®

АЗ·БУКИ

www.azbuki.bg

НАЦИОНАЛЕН СЕДМИЧНИК ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Вестникът е правопреемник на първото официално издание на Министерството на просвещението - „Училищен преглед“ - 1896 г.

Брой 43 (12 135) 26 октомври - 1 ноември 2017 г. Година XXVI. Под името „Аз-буки“ вестникът излиза от 10 април 1991 г. Цена 1,50 лв.

Национален телефон за сигнали за отпаднали или застрашени от отпадане ученици

0800 10 112

obhvat@mon.bg

ПРОФЕСИОНАЛНА ДЪРЖАВНА ТЪРГОВСКА ГИМНАЗИЯ
ИМЕНАТЪР ХАДЖИВАСИЛЕВ
ВИНАРИ ПЪРВИ
1884 г.
СВИЩОВ

ПАТТ. Д. Хадживасилев
- гр. Свищов
тел.: (+359 631) 64384
www.dtg-svishov.com

Снимка Стоян Илиев

Експерименти по приложна и забавна химия в Аграрния университет запалиха 300 пловдивски деца по науката. Повече за Детската лаборатория за приложна и забавна химия и биология, организирана от висшето училище, четете в следващ брой на „Аз-буки“

Бюджет 2018:

Повече разходи за образование

Предвижда се нарастване на средствата и през следващите две години

490 млн. лв. повече за сектор „Образование“ са предвидени в проектобюджета за 2018 г., публикуван на страницата на Министерството на финансите. Това е и най-високият процентен ръст на разходите - 14,6%, по сектори. Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2018 - 2020 г. предвижда за следващата година разходите за образование да достигнат 3,840 млрд. лв. при 3,350 млрд. лв. за настоящата. Това пред-

ставява 10% от общите консолидирани нелихвени разходи, или 3,6 на сто от брутният вътрешен продукт. Прогнозата за 2019-а е за образование да се насочат 4,144 млрд. лв. (3,7% от БВП), а за 2020-а - 4,493 млрд. лв. (3,8% от БВП).

Министерството на образованието получава и най-голямо увеличение на своя бюджет - 20,24% спрямо тази година, или общо 540 млн. лв.

Правителството спазва и ангажимен-

та си за увеличение на учителските заплати, което засяга 89 хил. педагогически специалисти. За това са предвидени 330 млн. лв. Същата сума се планира и за годините до 2020-а.

Проектобюджетът предвижда трансфери на общо 498,019 млн. лв. от бюджета на МОН за бюджетите на Българската академия на науките и държавните висши училища.

На стр. 2

Азбучни истини

Конкурент

Надя КАНТАРЕВА

Всички искат новото поколение да е здраво, умно, да познава чест и достойнство.

За разлика от много други има хора, които успяват. Намерили са нишата в професионалното си ежедневие, за да запалят любопитството на деца и родители.

В условията на мощния конкурент - електронните игри, екипът на Историческия музей в Горна Оряховица загърбва стандартното: „Тихо! Не пипай! В музея не се играе! Не, не, не...“. В музея на малкия град се играе, пее, прави се театър. Артефакти не само се пипат, а се подреждат и почистват от невръстни пакостници, които ги пазят, защото са техни партньори в игрите.

От години градината на местния музей е мястото на семейните съботи. В почивния ден горнооряховци са тук. Вече идват хора и от Плевен, от Русе...

Отидете през лятото и ще видите. И ще разберете как се прави така, че да обезоръжиш конкурента.

Българска академия на науките
www.bas.bg

В МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

Министерският съвет прие актуализиран план за действие по повод констатациите в предварителния одитен доклад на ЕК за ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, предложен от МОН.

С промени в Закона за народните читалища правителството предлага облекчаване на процедурата за вписването им в публичния регистър, поддържан от Министерството на културата. Предлага се заявлението да може да се изпраща и по електронен път, а министърът да се произнася в 14-дневен срок от датата на подаването му.

България става център на знанието

„На 25 форума в областта на образованието, науката и иновациите и финансирането им ще бъде домакин България по време на Председателството на Съвета на ЕС през 2018 г. Само един от тези форуми ще бъде с участието на над 400 експерти от най-високо ниво.“ Това каза пред парламентарната Комисия по образованието и науката зам.-министърът на образованието и науката Деница Сачева. Тя запозна народните представители с акцентите на Българското председателство. Тогава започват и преговорите за бъдещето на знакови европейски програми, като „Хоризонт 2020“ и „Еразъм+“.

Европа е в навечерието и на друг проект в световен мащаб – изграждането на най-мощния термоядрен реактор на Земята, в който ще бъдат вложени 10,6 млрд. евро в периода 2021 – 2025 г. В неговото създаване ще участват Индия, Китай, Корея, Русия и САЩ.

Сред запомнящите се инициативи, чийто домакин е страната ни, са и „Университети и бизнес“ през февруари 2018-а, и конференция за популяризиране на паневропейската научна инфраструктура – през март догодина. Най-важният си

остава Европейският форум на образованието, в който ще се включат министри и експерти от ЕС, ЕК и от Европейското икономическо пространство – на 25 януари.

Добри практики в партньорството между училище и родители – това събра учители, директори и специалисти, сподели с комисията зам.-мин. Таня Михайлова. Националната конференция бе организирана от МОН с акцент как да се възстанови доверието. Народните представители отправиха две препоръки: че доверие се гради с общи усилия и за него могат да допринесат обществените съвети. Втората препоръка е за квалификацията на учителите.

Председателят на Парламентарната комисия Милена Дамянова препоръча през 2018 г. МОН да разработи програма за подкрепа и развитие на партньорството между детска градина, училище, учители, родители и деца. „Няма съмнение, че всички заинтересовани страни трябва да са заедно и да работят в синхрон – коментира министър Красимир Вълчев. – С камери доверие не се гради“, заключи той. **АЗБУКЪТ**

Повече разходи за образование

От стр. 1

От тях БАН ще получи догодина 83,075 млн. лв., а през следващите две години се планират съответно 87,516 млн. лв. и 91,643 млн. лв. Допълнително от бюджета на Министерството на околната среда и водите за Академията са предвидени по 2,550 млн. лв. в периода до 2020 г.

Средствата за държавните висши училища са установени на 414,943 млн. лв. за следващите три години. За държавните висши военни училища от бюджета на Министерството на отбраната се

предвиждат трансфери на по 25,801 млн. лв. за 2018, 2019 и 2020 г.

От висшите училища най-висок бюджет традиционно получава Софийският университет (58,014 млн. лв.), следван от ТУ – София (41,327 млн. лв.), и МУ – София (34,252 млн. лв.). Най-малко средства ще получат Висшето училище по телекомуникации и пощи – София (1,568 млн. лв.), и Висшето строително училище „Любен Каравелов“ – София (998,8 хил. лв.). **АЗБУКЪТ**

Повече по темата на стр. 5

Физиката – вечно млада наука

Национален форум събира учени и студенти

Национален форум за млади учени и студенти събира в Камчия представители от цялата страна – от университети и училища. Основен организатор на „Физиката – вечно млада наука“ е Съюзът на физиците в България. Съорганизатори са Министерството на образованието и науката, община Варна, Техническият университет в морската столица и териториалната организация на НТС.

Медиен партньор е Национално издателство „Аз-буки“.

„Това е първо издание на форума, който се провежда под патронажа на министъра на образованието и науката – съобщава проф. Теменужка Йовчева, заместник-председател на УС на СФБ и зам.-председател на националния организационен комитет на форума. – Бъдещето принадлежи на съвременните технологии, в основата на които са физиката и отделните ѝ клонове. А партньорството с младите хора е акцентът на модерната наука.“

Докладите са разделени в две секции. В „Партньорство в нау-

ката“ свои разработки представят университетски преподаватели и техните докторанти. Във втората секция – „Партньори в обучението“, доклади имат учители и техните ученици. „По този начин искаме да привлечем младите хора към обучението и научното изследване в областта на физиката“, продължава проф. Йовчева.

В секция висше образование има 52 доклада. В секция училище докладите са 38.

Не е тайна, че намалява броят на младите хора, които се насочват към точните науки и в частност към физиката. „Тази тенденция се наблюдава не само в България, а и в цяла Европа. Затова възлагаме надежди, че подобни инициативи ще бъдат крачка в посока повече ученици, студенти и докторанти да насочат внимание към тази научна област. Залог за това е и фактът, че при 90 доклада участниците във форума са 200 от 26 населени места.

А голяма част от тях са ученици“, продължава проф. Йовчева.

Учените залагат много и на участието на учителите. От тях зависи в голяма степен дали младият човек ще успее от ранна възраст да усети красотата на науката и нейната сила за просперитета на обществото. „За съжаление, не са редки случаите, когато млади колеги завършват физика и... дотук с науката. В рамките на форума ще проведем и майсторски клас за учители и университетски преподаватели, за да ги запознаем с нови методи за преподаване и мотивиране в обучението по физика. Учителите ще получат и кредити“, уточнява проф. Йовчева. В последния ден е предвидена и дискусия по наболели теми, сред които как да се мотивират млади и добре подготвени хора да изберат учителската професия, и по-точно преподаването по физика.

И през 2018 г. програмата на Съюза на физиците в България е твърде наситена. Освен традиционната методическа конференция в София през август се събира и цветът на науката на Балканите. **АЗБУКЪТ**

Снимка Олег Попов

Кметът на София Йорданка Фандъкова, министърът на младежта и спорта Красен Кралев, изпълнителният директор на търговското дружество „Академика 2011“ Борис Тодоров и президентът и старши треньор на волейболния „Левски“ Владимир Николов откриха реновирания спортен комплекс „Академика 4-ти км“.

Кои са бuditелите днес

„Кировец“, „Ботевец“, „С усмивка в 4-то“, „Слово“, „Звънче“ – това са само част от заглавията на столични училищни вестници. Младите журналисти подреждат изложба „Будителите днес“ със свои издания, която се открива на 30 октомври тази година в Столичната библиотека. Тя е посветена на Деня на Народните будители и представя участниците в инициативата „Училищният вестник – гласът на младите“.

Проектът на младите вестници се изпълнява с подкрепата на Столична община в рамките на конкурса „Младежки свят и доброволчество“. Той е разработен от Ученическият парламент на Софийската гимназия по строителство, архитектура и геодезия. Макар и със строителни професии, младите хора намират време да се отдадат и на любимото си хоби – журналистиката.

Един от най-старите учениче-

ски вестници в столицата – „Кировец“, е на Професионалната гимназия по електротехника и автоматика. Излиза два пъти в годината от 1973 г. Сред най-младите вестникарски заглавия са „Дочуто в 73. СУ“ и „90. СУ Днес“. Едно от най-артистичните издания е на музикалните таланти от НМУ „Любомир Пипков“. Те списват „Резонанс“. Най-оригинално е заглавието на I АГ – „Зелен домаг“. **АЗБУКЪТ**